

PRIM AWLA TAL-QORTI CIVILI

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Illum it-Tlieta 16 ta` Frar 2016

**Kawza Nru. 2
Rik. Gur. Nru. 763/07 JZM**

**Federated Association of Travel
and Tourism Agents (FATTA) –
Employers` Association Number : 289**

kontra

- (i) Deutsche Lufthansa AG (Malta)
Reg. No. OC 115**
- (ii) Deutsche Lufthansa AG (Germany)
Reg. No. Koln HRB 2168**

u

- (iii) International Air Transport
Association ghal kull interess li jista`
jkollha**

Il-Qorti :

Dan huwa provvediment fejn il-Qorti sejra tippronunzja ruhha dwar jekk hijiex kompetenti sabiex tkompli tisma` l-mertu ta` din il-kawza.

I. Preliminari

Qabel taghti l-provvediment taghha, sejra tittraccja l-iter ta` l-kawza sal-lum.

i) Ir-rikors guramentat

Fir-rikors guramentat, l-assocjazzjoni attrici ressqet dawn it-talbiet lill-Qorti :-

1. *Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom qed jagixxu rregolari u in vjolazzjoni tar-Resoluzzjoni Numru 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement (PSAA) specifikament Artikolu 9.*

2. *Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom unikament responsabbli ghal danni rizultanti mill-agiur irregolari u in vjolazzjoni tar-Resoluzzjoni Numru 818 tal-imsemmi Passenger Sales Agency Agreement (PSAA) hekk specifikat.*

3. *Tillikwida d-danni sofferti mill-membri tal-Assocjazzjoni rikorrenti.*

4. *Tordna u tikkundanna lill-intimati jew min minnhom ihallsu lill-membri tal-Assocjazzjoni rikorrenti dawk id-danni hekk likwidati minn din il-Qorti.*

Bl-ispejjez kontra l-intimati nkluz tal-protest gudizzjarju li huma minn issa ngunti in subizzjoni.

ii) Ir-risposta guramentata ta` Deutsche Lufthansa AG (Germany)

Fir-risposta guramentata l-konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) eccepjet :-

1. Illi preliminarjament m`hemm ebda relazzjoni guridika bejn, l-assocjazzjoni rikorrenti u socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) abbazi tal-`Passenger Sales Agency Agreement` (PSAA), u dan peress illi l-assocjazzjoni rikorrenti mhix parti ta` dan il-ftehim. Illi ghalhekk l-assocjazzjoni rikorrenti m`ghandiex interess guridiku li tippromwovi din il-kawza abbazi ta` dan l-arrangement ;

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u in linea preliminari, wahda mill-allegazzjonijiet ta` l-assocjazzjoni rikorrenti hi li s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) qieghda tikser il-principju fundamentali tal-kompetizzjoni gusta. Illi bir-rispett kollu jigi rilevat, illi din l-Onorabbli Qorti m`ghandiex kompetenza illi tissindaka tali allegat agir u dan ai termini ta` l-Att dwar il-Kompetizzjoni, Kapitolu 379 tal-Ligijiet ta` Malta ;

3. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-assocjazzjoni rikorrenti ma tistax tippromuovi tali kawza u titlob li jigu likwidati lilha peress illi tali assocjazzjoni mhix qed issofri ebda dannu peress illi l-unici partijiet illi jistghu jallegaw illi qed isofru dannu minhabba xi allegat ksur ta` l-imsemmi `Passenger Sales Agency Agreement`, huma biss il-partijiet soggetti ghal tali ftehim, u li l-assocjazzjoni rikorrenti definittivament mhix wahda minnhom ;

4. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fil-mertu l-azzjoni odjerna u t-talbiet kollha kemm dedotti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu respinti bl-ispejjez, stante illi s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) mhix responsabbli ghall-ebda danni allegatament sofferti mill-agenti ta` l-ivvjaggar akkreditati mill-IATA u f`kull kaz is-socjeta` konvenuta adempjiet ruhha mal-`Passenger Sales Agency Agreement` u mar-Resolution 818 u ma` l-obbligi minnha assunti kif ser jigi stabbilit b`mod ampju, jekk ikun hemm bzonni, matul is-smigh tal-kawza ;

5. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-bejgh dirett mis-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) tal-biljetti ta` l-ajru minn fuq l-internet website ta` Deutsche Lufthansa AG huwa konformi mal-`Passenger Sales Agency Agreement` stante illi dan l-arrangement jirregola biss ir-relazzjoni kummercjali bejn l-agenti ta` l-ivvjaggar akkreditati mill-IATA, u l-linji ta` l-ajru, u dunque dan l-arrangement ma jirregolax u ma jillimitax il-mod kif is-socjeta` konvenuta tbiegh direttament il-biljetti ta` l-ajru ;

6. Illi inoltre u minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-bejgh dirett mis-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) tal-biljetti ta` l-ajru minn fuq l-internet website ta` Deutsche Lufthansa AG huwa konformi ma` Rezoluzzjoni Numru 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement (PSSA) stante illi

l-arrangament ma jirregolax u ma jillimitax il-prezzijiet tal-biljetti ta` l-ajru mibjughin direttament mis-socjeta` konvenuta. Illi dawn huma kunsiderazzjonijiet purament kummercjali ;

7. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegazzjoni illi s-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) qieghda tikser il-Kodici Kummercjali u l-principji fundamentali tal-kompetizzjoni gusta, hija nfondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta, u dan apparti illi tali allegazzjoni ma tistax tigi kkunsidrata minn din l-Onorabbi Qorti u dan stante il-mod generiku li biha qed issir tali allegazzjoni fejn mhux qed jigi ndikat b`mod preciz liema provvedimenti tal-Kodici tal-Kummerc u tal-Att tal-Kompetizzjoni qeghdin allegatament jigu miksura mis-socjeta` konvenuta.*

8. *Illi inoltre minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegazzjoni illi l-agir tas-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) hija diskriminatorja, hija ghal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta ;*

9. *Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost l-allegazzjoni illi l-agir tas-socjeta` konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Germany) qieghda tikser sub-artiklu 9.3.2 ta` Rezoluzzjoni 818 tal-Passenger Sales Agency Agreement hija ghal kollox infondata fil-fatt u fid-dritt u kategorikament michuda mis-socjeta` konvenuta ;*

10. *Salv eccezzjonijiet ulterjuri.*

Bl-ispejjez kollha kontra l-assocjazzjoni rikorrenti.

iii) Ir-risposta guramentata ta` Deutsche Lufthansa AG (Malta)

Ir-risposta guramentata li pprezentat il-konvenuta Deutsche Lufthansa AG (Malta) kienet l-istess bhal tas-socjeta` Deutsche Lufthansa AG (Germany).

iv) Is-sentenza tat-3 ta` Ottubru 2008 dwar il-kompetenza ta` din il-Qorti skont it-tieni eccezzjoni preliminari tal-konvenuti Deutsche Lufthansa AG (Germany) u Deutsche Lufthansa AG (Malta)

Fit-3 ta` Ottubru 2008, din il-Qorti diversament presjeduta tat sentenza fejn, wara li laqghet l-eccezzjoni, ordnat is-sospensjoni ta` l-proceduri odjerni, irreferiet il-kwistjonijiet dwar il-ksur tad-

disposizzjonijiet tal-Kap 379 lill-Kummissjoni għall-Kummerc Gust sabiex din tinvestiga u tiddeciedi skont il-ligi, u halliet il-kawza *sine die* riappuntabli wara li tinghata decizjoni mill-Kummissjoni.

v) **Ir-riappuntament tal-kawza**

Il-kawza baqgħet *sine die* sakemm din il-Qorti **kif presjeduta** bl-applikazzjoni tal-Art 964(2) tal-Kap 12 irriappuntat il-kawza b`digriet tagħha tat-8 ta` Mejju 2013 sabiex tinghata informazzjoni mill-partijiet.

vi) **Il-verbal tal-udjenza tal-10 ta` Gunju 2013**

Fl-udjenza tal-10 ta` Gunju 2013 inghad hekk *inter alia* :-

Il-Qorti tattira l-attenzjoni tal-Assocjazzjoni attrici illi, almenu mad-daqqa t`ghajn, ma jirrizultax illi mid-data tal-presentata tar-rikors guramentat, u cioe` mis-16 ta` Lulju 2007 sal-lum il-konvenuta International Air Trasnport Association ma jirrizultax illi qatt kienet notifikata bir-rikors guramentat u bl-avviz tas-smigh tal-kawza, u kwindi din il-Qorti qieghda tidderigi lill-Assocjazzjoni attrici sabiex tirregola ruhha.

vii) **Ir-risposta guramentata tal-konvenuta International Air Transport Association**

Wara li kienet notifikata bir-rikors guramentat, il-konvenuta International Air Transport Association ipprezentat risposta guramentata li taqra :-

1. *Preliminarjament illi l-azzjoni attrici ghandha titqies dezerta fit-termini tal-Art 963 tal-Kap 12 stante li (i) l-proceduri bil-miktub ma gewx magħluqa entro t-terminu perentorju ta` sitt (6) xhur stabbilit mil-ligi ; u (ii) fi kwalunkwe kaz l-attrici naqset milli tottempera ruhha mal-ordni tal-Qorti fir-rigward tan-notifiki kif jirrizulta mill-verbal tas-seduti tad-9 ta` Novembru 2007, 26 ta` Novembru 2007, 21 ta` Jannar 2008, 4 ta` April 2008 u tal-10 ta` Gunju 2013 ;*

2. *Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju għall-premess, l-azzjoni attrici tirreka pregudizzju lill-esponenti stante li din giet notifikata biss f`Novembru 2013 ghad li l-kawza ilha prezentata sa mis-16 ta` Lulju 2007 u fiha saru diversi atti u saħansitra inghatat sentenza parzjali, liema atti*

m`ghandhomx jaghmlu stat fil-konfront tal-esponenti stante li din qatt ma giet notifikata bl-atti promotorji u lanqas inghatat il-fakulta` li tidher u taghmel is-sottomissjonijiet taghha u ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju ;

3. *Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi l-azzjoni attrici in kwantu diretta fil-konfront tal-esponenti hija intempestiva stante li l-esponenti qatt ma giet notifikata b`xi protest kif jissemma fir-rikors guramentata u bl-ebda att iehor ;*

4. *Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi s-socjeta` esponenti mhijiex legittimu kontradittur u ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju stante li l-esponenti ma tista tintervjeni bejn il-linji tal-ajru u l-agenti tal-ivvjaggar ;*

5. *Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi l-esponenti ma tidholx f`arrangamenti kummercjali bejn agenti tal-ivvjaggar u vetturali bl-ajru u kwindi t-talbiet attrici in kwantu diretti fil-konfront tal-esponenti ma jistghux jirnexxu ;*

6. *Illi subordinatament, u minghajr pregudizzju ghall-premess, illi t-talbiet attrici, in kwantu diretti fil-konfront tal-esponenti, huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda ;*

7. *Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghall-premess illi l-esponenti ma kkagunat l-ebda danni lill-esponenti u m`ghandha twiegeb ghall-ebda danni ;*

8. *Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.*

viii) Is-sentenza tas-16 ta` April 2015 dwar l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association

Fis-16 ta` April 2015, din il-Qorti tat sentenza fejn, ghar-ragunijiet hemm moghtija, cahdet l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association u ordnat il-prosegwiment tal-kawza bl-ispejjez jibqghu riservati ghall-gudizzju finali.

ix) Il-verbal tal-udjenza tal-14 ta` Lulju 2015

Fil-kors tal-udjenza tal-14 ta` Lulju 2015, id-difensur tal-konvenuti Lufthansa ghamlet dan il-verbal :-

Dr Vella ghamlet cara l-posizzjoni tal-konvenuti Lufthansa dwar il-kompetenza ta` min ghandu jiddeciedi din il-kawza u dwar l-applikazzjoni tal-ligi tal-precedent li huwa veljanti fil-kamp tal-ligi tal-kompetizzjoni bhala lex specialis.

Inoltre fl-istess udjenza l-Qorti tat lill-partijiet l-opportunita` li jaghrblu l-posizzjoni legali, in vista ta` dan il-verbal.

x) Il-posizzjoni tal-assocjazzjoni attrici

Fil-30 ta` Lulju 2015, l-assocjazzjoni attrici pprezentat nota ta` sottomissjonijiet fejn **in succinct** sostniet illi m`ghandhiex tkun din il-Qorti li tisma` l-mertu tal-istanza taghha izda t-Tribunal tal-Appell gja Kummissjoni ghall-Kompetizzjoni Gusta, in vista tal-Art 70(1)(b) u tal-Art 70(3)(a) tal-Kap 150 tal-Ligijiet ta` Malta.

xi) Il-posizzjoni tal-konvenuti Lufthansa

Fil-31 ta` Awissu 2015, il-konvenuti Lufthansa pprezentaw nota ta` osservazzjonijiet (b`dokumenti annessi) fejn **in succinct** sostnew li ghandha tkun din il-Qorti li taghti decizjoni fil-mertu u tapplika *the law of precedent* li hija vigenti bhala l-*lex specialis* fil-kamp tad-dritt tal-kompetizzjoni.

xii) Il-posizzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association

Fil-31 ta` Awwissu 2015, il-konvenuta International Air Transport Association ipprezentat nota ta` osservazzjonijiet fejn ittrattat il-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet, bl-insistenza da parti taghha li hemm precedent li kellu jigi applikat.

xiii) Is-sentenza tat-30 ta` Novembru 2015 dwar it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association

Fit-30 ta` Novembru 2015, din il-Qorti tat sentenza fejn, ghar-ragunijiet hemm moghtija, cahdet it-tieni eccezzjoni tal-konvenuta International Air Transport Association, bl-ispejjez jibqghu riservati ghall-gudizzju finali.

xiv) Il-verbal tal-udjenza tal-10 ta` Dicembru 2015

Fl-udjenza tal-10 ta` Dicembru 2015, id-difensur tal-konvenuti Lufthansa talbet lill-Qorti sabiex taghti provvediment dwar l-applikabbilita` tal-Art 70 tal-Kap 510 u l-Art 27 tal-Kap 379 ghall-kaz tal-lum.

II. Konsiderazzjonijiet

Mhuwiex l-iskop ta` dan il-provvediment illi din il-Qorti tidhol lanqas bl-icken mod **fil-mertu** tal-kwistjoni bejn il-partijiet.

L-iskop ta` dan il-provvediment huwa li tistabilixxi jekk anke wara l-bidla fil-legislazzjoni li sehhet fil-qasam tal-kompetizzjoni fil-mori tal-kawza ghandhiex tkun din il-Qorti jew haddiehor illi jittratta u jiddeciedi dwar il-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet.

Il-Qorti tghid illi s-sentenza tat-3 ta` Ottubru 2008 li tat din il-Qorti anke jekk diversament presjeduta taghmel stat ghall-partijiet **kollha** tenut kont ta` kif svolga l-*iter* processwali wara dik is-sentenza.

Ladarba tikkostitwixxi stat, dik is-sentenza torbot anke lil din il-Qorti fil-prosegwiment tal-kawza.

Fl-ghoti tal-provvediment taghha tat-3 ta` Ottubru 2008, din il-Qorti diversament presjeduta applikat id-disposizzjonijiet tal-Kap 379, issospendiet il-proceduri tal-lum, irreferiet il-kwistjoni ta` bejn il-partijiet lill-Kummissjoni ghall-Kompetizzjoni Gusta, u halliet il-kawza *sine die* riappuntabbli wara li tinghata decizjoni mill-Kummissjoni.

Ghal xi raguni, kemm damet il-kawza *sine die*, l-atti baqghu ma marrux ghand il-Kummissjoni ghall-Kompetizzjoni Gusta. Ghal din il-Qorti, b`daqshekk ma jfissirx illi l-Kummissjoni ma baqghetx addita mill-kwistjoni.

Hija l-fehma konsiderata ta` din il-Qorti illi hija obbligata toqghod ma` dak li kien deciz minnha, anke jekk diversament presjeduta, bis-sentenza tat-3 ta` Ottubru 2008. Illum ghadha prekluzza milli tisma` **l-mertu**, u taghmel dak li l-konvenuti Lufthansa qeghdin jippretendu li ghandha taghmel fil-fehma taghhom skont il-proviso tal-Art 27(1) tal-Kap 379, bhal qisu s-sentenza tat-3 ta` Ottubru 2008 saret *lettera morta*. B`effett tas-sentenza tat-3 ta` Ottubru 2008 il-proceduri dwar il-mertu quddiem il-Qorti kellhom jibqghu sospizi sakemm tikkonkludi l-Kummissjoni ghall-Kompetizzjoni Gusta.

Bid-dhul fis-sehh tal-Kap 510 tal-Ligijiet ta` Malta [ara l-Art 70(1)(b)] procedura pendenti quddiem il-Kummissjoni ghall-Kompetizzjoni Gusta tkompli tigi trattata mit-Tribunal tal-Appell ghall-Kompetizzjoni u ghall-Konsumatur. Ghalhekk dak li kellha taghmel il-Kummissjoni ghall-Kompetizzjoni Gusta, skont is-sentenza ta` din il-Qorti tat-3 ta` Ottubru 2008, illum ghandu jsir mit-Tribunal tal-Appell ghall-Kompetizzjoni u ghall-Konsumatur.

Provvediment

Ghaldaqstant il-Qorti, filwaqt li taghmel riferenza ghas-sentenza taghha tat-3 ta` Ottubru 2008, hekk kif kienet diversament presjeduta, qeghda tibghat l-atti kollha ta` dan il-procediment lit-Tribunal tal-Appell ghall-Kompetizzjoni u ghall-Konsumatur sabiex jittratta u jiddeciedi l-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet. Thalli l-kawza *sine die* riappuntabbli skont kif jipprovdi l-Art 964(1) tal-Kap 12 mid-data tad-decizjoni finali tat-Tribunal tal-Appell ghall-Kompetizzjoni u ghall-Konsumatur. L-ispejjez jibqghu rizervati.

Onor, Joseph Zammit McKeon
Imhalled

Amanda Cassar
Deputat Registratur